Perustuslakivaliokunta

Torstai 9.4.2026 klo 8.30—12.04

Läsnä
puheenjohtaja Heikki Vestman kok (1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9) (4 osittain)
varapuheenjohtaja Onni Rostila ps (4, 5, 6, 7, 8, 9) (3 osittain) (pj:nä 4 osittain)
jäsen Fatim Diarra vihr (1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9) (4 osittain)
jäsen Hannu Hoskonen kesk
jäsen Arja Juvonen ps (4, 5, 6, 7, 8, 9) (3 osittain)
jäsen Atte Kaleva kok (4, 5, 6, 7, 8, 9) (3 osittain)
jäsen Teemu Keskisarja ps (4, 5, 6, 7, 8, 9) (3 osittain)
jäsen Kimmo Kiljunen sd (5, 7, 8, 9) (3, 4, 6 osittain)
jäsen Johannes Koskinen sd (4, 5, 6, 7, 8, 9) (3 osittain)
jäsen Jarmo Lindberg kok
jäsen Mats Löfström r (4, 5, 6, 7, 8, 9) (3 osittain)
jäsen Mira Nieminen ps (4, 5, 6, 7, 8, 9) (3 osittain)
jäsen Johanna Ojala-Niemelä sd (7, 8, 9) (3, 4, 6 osittain)
jäsen Karoliina Partanen kok (4, 5, 6, 7, 8, 9) (3 osittain)
jäsen Johannes Yrttiaho vas (4, 5, 6, 7, 8, 9) (3 osittain)
varajäsen Saku Nikkanen sd (5, 6, 7, 8, 9) (4 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Johannes Heikkonen
valiokuntaneuvos Lauri Koskentausta
valiokuntaneuvos Liisa Vanhala

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 4 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi elintarvikemarkkinalain ja oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain 1 luvun 6 §:n ja 5 luvun 2 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 36/2026 vp

Asiantuntijalausunto HE 36/2026 vp PeV 09.04.2026 maatalousneuvos Anna-Leena Miettinen, maa- ja metsätalousministeriö Asiantuntijalausunto A 3
Asiantuntijalausunnon liite HE 36/2026 vp PeV 09.04.2026 maatalousneuvos Anna-Leena Miettinen, maa- ja metsätalousministeriö Asiantuntijalausunto B 3
Asiantuntijalausunto HE 36/2026 vp PeV 09.04.2026 professori Sakari Melander Asiantuntijalausunto C 3

Asiantuntijalausunto HE 36/2026 vp PeV 09.04.2026 professori Olli Mäenpää Asiantuntijalausunto D 3
Asiantuntijalausunto HE 36/2026 vp PeV 09.04.2026 professori Tomi Voutilainen Asiantuntijalausunto E 3

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- maatalousneuvos Anna-Leena Miettinen, maa- ja metsätalousministeriö, liite
- lainsäädäntöneuvos Riitta Kokko-Herrala, maa- ja metsätalousministeriö
- professori Sakari Melander, liite
- professori Olli Mäenpää, liite
- professori Tomi Voutilainen, liite

Valiokunta päätti jatkaa asiantuntijakuulemista, kuullaan: oikeusministeriö, professori Veli-Pekka Viljanen ja professori Tuomas Ojanen.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi poliisin hallinnosta annetun lain, Poliisiammattikorkeakoulusta annetun lain ja poliisilain 1 luvun 10 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 16/2026 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi poliisin hallinnosta annetun lain, Poliisiammattikorkeakoulusta annetun lain ja poliisilain 1 luvun 10 §:n muuttamisesta A 4

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Lisättiin uusi 4a kappale: "Perustuslakivaliokunta kiinnittää huomiota todenneensa, ettei poliisin toimintaa voida rakentaa esimerkiksi virka-apuinstituution varaan (PeVL 3/2022 vp, kappale 4).".

Kappaleen 6 ensimmäiseen virkkeeseen lisättiin sana "siihen". Saman kappaleen loppuun lisättiin uusi virke: "Täsmentämisestä voidaan huolehtia esimerkiksi lakiin otettavalla avoimella esimerkkiluettelolla säännöksen soveltamistilanteista.".

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Eläinten oikeudet perustuslakiin

Kansalaisaloite KAA 8/2023 vp

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun loppuun.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työsopimuslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 199/2025 vp

Pöytäkirjan liite HE 199_2025 vp_äänestys_09042026.pdf A 6

Valiokunta kävi yleiskeskustelun loppuun.

Valiokunta aloitti yksityiskohtaisen käsittelyn.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä käsiteltiin kappaleet 1-6.

Ed. Yrttiaho ehdotti lausunnolle vaihtoehtoista pohjaa, jonka mukaan lakiehdotukset eivät olisi käsiteltävissä tavallisen lain säätämisjärjestyksessä ed. Yrttiahon eriävästä mielipiteestä tarkemmin ilmenevillä perusteluilla. Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Ed. Koskinen ehdotti ed. Ojala-Niemelän kannattamana lausunnolle vaihtoehtoista pohjaa, jonka mukaan 1. ja 2. lakiehdotukset eivät olisi käsiteltävissä tavallisen lain säätämisjärjestyksessä ed. Koskisen ym. eriävästä mielipiteestä tarkemmin ilmenevillä perusteluilla.

Asiasta äänestettiin. Äänestys toimitettiin avoimena äänestyksenä nimenhuudon mukaan puheenjohtajan katsottua sen tarpeelliseksi. Käsittelyn pohjana ollut lausuntoluonnos voitti äänestyksessä äänin 10—6.

Päätettiin lisätä uusi kappale 5 seuraavasti: "Voimassa olevan lain mukaan määräaikainen työsopimus voidaan tehdä pitkäaikaistyöttömän kanssa ilman perusteltua syytä enintään vuoden ajaksi. Kyseinen mahdollisuus sisällytettiin työsopimuslakiin perustuslakivaliokunnan myötävaikutuksella tavallisessa lainsäätämisjärjestyksessä (PeVL 40/2016 vp). Valiokunta arvioi tuolloin ehdotettua sääntelyä myös perustuslain 6 §:n 1 momentin yhdenvertaisuussäännöksen ja 6 §:n 2 momentin syrjintäkiellon kannalta. Pitkäaikaistyöttömien erilaista kohtelua voitiin valiokunnan mukaan sinänsä pitää eri asemaan asettamisena henkilöön liittyvän syyn, henkilön yhtäjaksoisen työttömyysajan pituuden perusteella. Sääntelyä perusteltiin tavoitteella madaltaa työnantajan työllistämiskustannuksia ja sitä kautta parantaa pitkäaikaistyöttömän asemaa työmarkkinoilla. Sääntelyn taustalla voitiin perustuslakivaliokunnan mielestä katsoa olevan perustuslain 6 §:n 2 momentin edellyttämä hyväksyttävä peruste, jolla on yhteys myös perustuslain 18 §:n 2 momentissa julkiselle vallalle osoitettuun velvollisuuteen edistää työllisyyttä. Sääntelyä ei voitu perustuslakivaliokunnan mukaan pitää ongelmallisena perustuslain 6 §:n kannalta (PeVL 40/2016 vp, 2-3)."

Päätettiin lisätä kappaleeseen 5, josta oli tullut kappale 6, kaksi uutta virkettä seuraavasti: "Hallituksen esityksen perustelujen (s. 28) mukaan sen tavoitteena on purkaa työllistymisen esteitä ja vahvistaa erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten toimintaedellytyksiä. Esityksen vaikutusarvion (s. 30) mukaan muutoksen arvioidaan lisäävän määräaikaisen työsuhteiden käyttöä."

Päätettiin lisätä kappaleeseen 6, josta oli tullut kappale 7, ensimmäiseen virkkeeseen sanat "riippumatta esimerkiksi sukupuolesta tai työmarkkina-asemasta."

7. Viikkosuunnitelma

Ilmoitettiin viikkosuunnitelma.

8. Muut asiat

Päätettiin lisäasiantuntijoista: HE 22/2026 vp professori Tomi Voutilainen ja professori Dan Helenius, HE 24/2026 vp eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia.

9. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on perjantaina 10.4.2026 klo 8.30.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Liisa Vanhala